

Literatura Antiga (Llatina)

Codi: 104226
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OB	3	2
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Cándida Ferrero Hernandez
Correu electrònic: candida.ferrero@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

David Vázquez Ruiz
Clara Renedo Mirambell

Prerequisits

Aquesta assignatura dona per assimilats els continguts de les assignatures dedicades a l'estudi de la llengua i la literatura llatines en els dos cursos anteriors del Grau de Ciències de l'Antiguitat.

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és aprofundir en alguns aspectes de la literatura llatina, concretament en els gèneres de la poesia elegíaca i didàctica, d'una banda, i en la literatura dramàtica, d'una altra. Per arribar a aquest propòsit es tindran en compte les circumstàncies històriques i socioculturals en què es produeixen els textos que s'estudiaran, així com l'evolució dels gèneres literaris esmentats. Els autors centrals per al seu estudi seran Ovidi per al gènere elegíac i didàctic; i Plaute, Terenci i Sèneca per al dramàtic.

Cal tenir present que aquesta assignatura també treballarà i avaluarà la traducció pròpia dels textos seleccionats.

Amb l'objectiu d'ampliar el focus i d'oferir una perspectiva més global de cadascun dels gèneres, els autors esmentats seran necessàriament posats en relació amb altres autors de la literatura clàssica amb els quals guarden una afinitat de gènere. El treball de lectura i interpretació dels textos donarà peu a la consolidació i ampliació del coneixement de la llengua llatina.

Competències

Ciències de l'Antiguitat

- Expressar-se oralment i per escrit en el llenguatge específic de la història, de l'arqueologia i de la filologia, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar textos escrits en llatí i en grec per conèixer la història i les civilitzacions clàssiques.
- Interrelacionar coneixements lingüístics, històrics i arqueològics del món antic amb coneixements d'altres àmbits de les humanitats, principalment de la literatura, de la filosofia i de l'art antics.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Interpretar textos escrits en llatí i grec per conèixer la història i les civilitzacions clàssiques.
- Interrelacionar coneixements lingüístics i històrics del món antic amb coneixements d'altres àmbits de les humanitats, principalment de la literatura i de l'arqueologia.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
2. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
3. Explicar les característiques bàsiques d'un text de la literatura grega o llatina.
4. Identificar diferents elements literaris i la inserció d'aquests en diferents textos i estils discursius.
5. Identificar diferents elements literaris i la seva inserció en diferents textos i estils discursius.
6. Identificar les característiques del gènere literari a què pertany un text literari grec o llatí.
7. Identificar les característiques del gènere literari al qual pertany un text literari grec o llatí.
8. Identificar les estructures bàsiques d'una obra literària grega o llatina.
9. Reconèixer la definició i les característiques dels gèneres literaris objecte d'estudi a partir dels textos metaliteraris.
10. Reconèixer la definició i les característiques dels gèneres literaris objecte d'estudi a partir dels textos metaliteraris.
11. Relacionar els textos literaris grecolatins amb el context cultural de la seva època.

Continguts

Els continguts de l'assignatura, de manera general, seran els següents:

- Marc teòric sobre el teatre romà. Producció de la comèdia romana: Plaute i Terenci.
- Introducció a la tragèdia romana: Sèneca
- Traducció i comentari d'una selecció de teatre romà (Plaute, Terenci, Sèneca)
- Marc teòric sobre la poesia elegíaca llatina
- Producció de l'elegia romana: Ovidi (*Amores*)
- Marc teòric sobre l'epístola elegíaca: Ovidi (*Tristia, Heroides*)
- Marc teòric sobre la poesia didàctica llatina: Ovidi (*Metamorfosis, Ars amandi, Fasti*)
- Traducció i comentari d'una selecció de textos d'Ovidi (diversos gèneres literaris)

Metodologia

Les classes

Les classes són presencials i obligatòries. El professorat acompanyarà amb explicacions teòriques la presentació tant dels gèneres literaris com dels autors i les obres tractades.

Es treballarà sobre una selecció de textos, sobre els quals es basarà la lectura dels autors esmentats i l'estudi dels gèneres literaris.

Una part de la metodologia consistirà en la traducció d'alguns dels textos llatins estudiats, per tal de conèixer de primera mà els trets més significatius de l'estil dels seus autors i del gènere literari al qual pertanyen.

A més d'això, l'estudiantat haurà de llegir en traducció l'*Amfitrió* de Plaute i l'*Heroida* 12 (Medea) d'Ovidi.

Perspectiva de gènere: serà tinguda en compte tant en l'ús del llenguatge inclusiu com en la selecció dels continguts.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat empleni les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Participació en les activitats i exercicis avaluables	18	0,72	5, 7, 8, 9
Seguiment de les exposicions de temes i comentari de textos	40	1,6	3, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories per preparació de les lectures	6,8	0,27	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 11
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos (fonts primàries i secundàries) i estudi de temes	70	2,8	3, 5, 7, 8, 9, 11

Avaluació

Totes les proves i els exercicis que s'indiquen a continuació són puntuables i vàlides per al seguiment de l'estudiantat i el còmput de la nota final. Totes les activitats són obligatòries.

Control de lectures

Amfitrió de Plaute: 15% Setmana 8

Heroida 12 (Medea) d'Ovidi: 15% Setmana 8

Pràctiques

1 Pràctica de traducció i comentari d'obres teatrals 15% Setmana 10

1 Pràctica de traducció i comentari d'obres d'Ovidi 15% Setmana 10

Exàmens

1 Prova de traducció amb diccionari i comentari d'un passatge d'una obra dramàtica llatina: 20% Setmana 16

1 Prova de traducció amb diccionari i comentari d'un passatge d'una obra d'Ovidi: 20% Setmana 16

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Recuperació

Tot l'estudiantat té dret a una prova de recuperació si la summa de tots els ítems d'avaluació arriba a un 3,5.

La prova de recuperació serà indicada al final de curs amb antelació suficient i dona opció a una nota màxima de 5 punts.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Control de lectura d'Ovidi	15%	1,3	0,05	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11
Control de lectura de Plaute	15%	1,3	0,05	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Examen sobre Ovidi	20%	1,3	0,05	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Examen sobre teatre	20%	1,3	0,05	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Pràctica sobre Ovidi	15%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Pràctica sobre teatre	15%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

AUGOUSTAKIS, A. & Traill A. (ed.s) (2013), *A Companion to Terence*, London. -BAYET, J. (1966), *Literatura latina*, Barcelona- BARTSCH, SH. - SCHIESARO, A. (eds.) (2015), *The Cambridge Companion to Seneca*, London.- BICKEL, E. (1982), *Historia de la literatura romana*, Madrid. - BIELER, L. (1969), *Historia de la literatura romana*, Madrid. - BIGNONE, E. (1942-1950), *Storia della letteratura latina*, Firenze. - BÜCHNER, K. (1968), *Historia de la literatura latina*, Barcelona. - CAVALLO, G. - FEDELI, P. - GIARDINA, A. (1989-2005), *Lo spazio letterario di Roma antica*. Vols. I-VI, Roma. - CAZZANIGA, I. (1962), *Storia della letteratura latina*, Milano. - CODOÑER, C. (ed.) (1997), *Historia de la literatura latina*, Madrid. - CONTE, G. B. (1987), *Letteratura latina. Manuale storico dalle origini alla fine dell'Impero Romano*, Firenze. - FRANKO, G.F. & DUTSCH, D. (eds.) (2020), *A Companion to Plautus*, London. - FUHRMANN, M. (ed.) (1985). *Literatura romana*. Madrid. - GENTILI, B. -STUPAZZINI, L. - SIMONETTI, M. (1987), *Storia della letteratura latina*. Roma-Bari. - GÓMEZ PALLARÈS, J. (2003), *Studiosa Roma. Los géneros literarios en la cultura romana*, UAB-Bellaterra (Barcelona). - HARDIE, Ph. (ed.) (2006), *The Cambridge Companion to Ovid*, Cambridge. - KNOX, P.E. (ed.) (2009), *A Companion to Ovid*, London - MCDONALD, M. - WALTON, J.M. (eds.) (2007), *The Cambridge companion to greek and Roman theatre*, Cambridge. - MARTIN T. D. (ed.) (2019), *The Cambridge Companion to Roman comedy*, Cambridge. - MARTIN, R. - GAILLARD, J. (1990), *Les genres littéraires à Rome*, Paris. - Von ALBRECHT, M. (1992), *Geschichteder römischen Literatur*. 2vols. München-New York-London-Paris. (trad. esp. D. Estefanía-A. Pociña, Barcelona, vol. I, 1997; vol. II, 1999). - ZEHNACKER, H. - FREDOUILLE, J.C. (1993), *Littérature latine*, Paris (2001³).

Programari

Cap en particular